

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72mm):
za enkrat 15 t.
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 6 strani.

Italija in Turčija.

Kaj vse tiči za nameravano demonstracijo italijanskega brodovja v turških vodah, to je zazdaj še tajnost diplomacije. Oficielno razvija »Agenzia Stefani« zadevo sledeče:

V Dorni v Tripoliju so ubili marljivega frančiškana, očeta Giustino. Giustino je bil nekako predstavitelj Evrope, evropske kulture. Šolami in misijoni je obenem tudi vzdrževal italijanski vpliv v tej deželi, ki bi bila lahko že izdavna postala italijanska kolonija, ako bi Italija ne bila zavozila svoje naseljeniške politike v Abesiniji. Umor Giustinov je italijansko vladu občutno zadel, kajti vedno bolj se utrja sum, da je sam kajmakam — turški guverner — umora kriv. Vrhlega je turška oblast hotela preprečiti osebnim in blagovnim promet na italijanski poštini ladji med Tripolis—Homs Masrata. Drugo vprašanje je vprašanje poštini uradov v Carigradu, Valoni, Solunu, Smyrni in Jeruzalemu. Ostale velevalsti imajo na Turškem svoje lastne poštne urade, kar je v interesu rednosti prometa, Avstrija jih ima 40. Pravice, zahtevati poštini uradov, Italija seveda nima, sklicevati se pa sme na predpravice, ki so si jih pridobile druge vlasti. Tretja sporna točka so bile sitnosti, ki jih je turška vlada delala neki italijanski podjetniški družbi, ki hoče pokupiti rudniška posestva v Herakleji. Do demonstracije brodovja pa ne bi bilo prišlo, ako ne bi bila italijanska vlada izvedela, da hoče Turčija otvoritev in poslovanje italijanskih poštini uradov z oboroženo silo preprečiti.

Italija je svoje brodovje v Sredozemskem morju mobilizirala na vojno stanje v 16 urah. To si velja zapomniti — uspeh mobilizacije bo vojaške kroge v Italiji v tehniškem oziru gotovo zadovoljil. Brodovje se je z veliko naglico osredotočilo v Gaeti in takoj nato je pluti proti turškim vodam. Brodovje je bilo sestavljeno iz treh divizij. Prva divizija: Poveljnik viceadmiral Francesco Grenet. Ladje: »Regina Margherita«, »Benedetto Brin«, »Regina Elena«, 2264 mož. Druga: Poveljnik kontreadmiral F. Gagliardi. Ladje: »Garibaldi«, »Varese«, »Francesco Ferruccio«, »Coatit«, 1244 mož. Tretja: Poveljnik

kontreadmiral Rocca-Rey. Ladje: »Vettor Pisani«, »Saint-Bon«, »Emanuele Filiberto«, »Urania«, 1687 mož. Nekaj ladij se je določilo za rezervo.

Seveda bi Turčija na morju proti tej eskadri podlegla. Na turško mornarico sploh ni nič računati. Turčija ima sledeče bojne ladje: tri bojne ladje: »Messoudieh« (9120 ton. Zgrajena 1874., prenovljena 1901. 42 topov, hitrost 17 vozljev), »Hamidieh« (zgrajena 1885., 6700 ton, 20 topov), »Assar-i-Tewfik« (zgrajena 1868., prenovljena 1906., 4613 ton, 16 topov, hitrost 13 vozljev). Tri križarke: »Abdul Hamid« in »Abdul Medjidieh« po 3432 ton, zgrajeni 1903, vsaka po 22 topov in 22 vozljev hitrosti. »Heibetnuma« iz leta 1890. Tri topničarke: »Lufti - Hamayoun«, »Sadul-Bahr«, »Zuhaf«, od 800 do 1300 ton, zgrajene leta 1892. Tri torpedne ladje: »Mamet«, »Pelenk-i-Deria«, »Shahani Deria«. Dve torpedni križarki, po 775 ton, zgrajeni 1906. Šest rušilcev torped in nekaj torpedovk. V poštev pridejo od teh komaj 4 ladje, pa še te le takrat, ko intaja — oglje. Nevažno se namreč turško brodovje ne premakne iz »Zlatega roga«, ker nima oglja za kurjavo. Zgodilo se je že pod ministrstvom admirala Gelal-paše, da so častniki prodali vse, kar je na ladjah bilo premakljivega, celo jambore, kotle, topove in žeblice. Kar se pa tiče mornariške izobrazbe častnikov, se je treba spomniti na otvoritev kielskega kanala, ko je Viljem II. povabil sultana, naj tudi on k slavnosti pošlje eno ladjo. Sultan je ladjo poslal in sicer najhitrejšo, toda rabila je do Kiela dva meseca in je še prišla — do slavnosti... Zdelana pa je bila tako, da je morala, kakor hitro je prišla, v arzenal za popravo...

Italija je imela najbrž namen blokirati Smyrno. Dozdaj so velevalsti blokirale vedno carinsko skladišče in urad v Mitelenah, pa sultan se je nato preveč navadil in bi nič več ne izdalo. Če bi bili Lahi Derno zasedli, bi vzbudilo sum, da se hočejo vgnjezditi v Tripolis — tu so pa Francozi preveč občutljivi. Solun ne pride v poštev, ker bi bila demonstracija pred Solunom imela značaj nevpotevanja Avstrije, ki igra v Solunu prvo vlogo. Toda predno je moglo italijansko brodovje dospeti v Smyrno, je sultan privolil v italijanske zahteve.

Cela akcija je velik uspeh Tiltonijeve politike in bo v Italiji zelo utrdila njegovo stališče. Francoski listi menijo, da je Tiltoni pravzaprav hotel od Turčije izsiliti to, kar je od nje dosegel Aehrenthal. Italija bi se bila v tem slučaju eksponirala za Rusijo, Anglijo in Francijo, da paralizuje nadmoč Avstrije na Balkanu. Toda, če se pomisli, da sta Büllov in cesar Viljem, ki sta ravnokar bila v Italiji, gotovo odobrila korak Italije, ni verjetno, da bi brodovna akcija Italije bila naperjena proti zavezničkoma Avstriji in Nemčiji. Tiltoni je resnični in odkriti pristaš trozveze. Najbolj verjetno je, da je italijanska akcija bila dogovorjena z vsemi velevalstmi brez razlike in da je imela namen sultana opozoriti, da bodo grmeli topovi, ako ne sprejme mednarodnih predlogov glede na reforme v Makedoniji.

NEMŠKI CESAR NA KRUFU.

Nemški cesar je dne 21. aprila zasljal sultanovo odposlaništvo. Sultani za-stopniki so zajtrkovali pri nemškem cesarju.

ALBANSKI IN SRBI.

Srbsko prebivalstvo se seli iz Turčije osobito iz Stare Srbije zaradi albanskih izgrediv. Begunci puščajo vse v Turčiji. V Srbiji jih morajo podpirati vlada in zasebniki. Srbska vlada je izjavila, da ne pri-pusti več v Srbijo beguncev iz Turčije. Nedavno so poslale srbske oblasti nazaj v Turčijo 200 srbskih kmetov iz Gilana. Srbska vlada je naprosila Turčijo, naj jim preskrbi, da se povrnejo v svoje vasi in naj jih varuje z vojakmi.

AVTONOMIJA RUSKE POLJSKE.

»Kurjer Waršovski« poroča, da predloži čez pol leta ruska vlada dumi zakonski načrt, po katerem naj dobi Ruska Poljska avtonomijo. Sedanji položaj se ruski vladi ne zdi ugoden za avtonomijo Ruske Poljske.

ŠVICARSKI OROŽNIKI NA FRANCO-SKEM OZEMLJU.

Švicarski orožniki so prišli na francoskem ozemlju dva iz Genfa izgnana Francoza. Poslanec departementa Haute-Savoie je brzojavil Clemenceauu, da bo za to interpeliral.

VLADARSKI SESTANEK, KI GA NI BILO.

Črnogorski knez je pooblastil »Agenzia Stefani«, ko se je vrnil iz Rusije v Benetke, naj izjavi, da ni svoječasno obiskal nemškega cesarja v Benetkah.

NOVI FRANCOŠKI POSLANIK V PETERBURGU ODSLOPI.

Politiški krogi izjavljajo, da zapusti novi francoski poslanik v Peterburgu, podadmiral Touchard, že kmalu svoje mesto. Predno ga je zasljal car, se je dal intervjuvati in je preradikalno izvajal republičanska načela.

FRANCOSKE IZGUBE PRI MENEBI.

Uradno se poroča, da so imeli Francozi v boju pri Menebi 30 mrličev in 28 ranjenecv.

PREPREČENA ZAROTA NA PORTUGALSKEM KRALJU.

V Lizboni so odkrili novo zaroto na življenje portugalskega kralja Manuela, ki so ga nameravali usmrtiti, ko se otvori portugalski državni zbor. Oblasti zapi-rajo republičane. Ko se otvori v Lizboni državni zbor, bodo pripravljeni vojaki za vsak slučaj. Pot iz kraljeve palače v parlament zastražijo tri vrste vojakov. Kralj se pelje k otvoritvi v zaprtem vozu, ki ga bo spremljal konjeniški polk. Republičansko časopisje sviri vlado, naj ne gre pre-daleč, da Portugalske ne doleti usoda Francoske.

OB RUSKO - PERZIJSKI MEJI.

Poveljnik jelizavelpolske brigade zahteva, naj mu pošljejo velik vojaški odelek, da kaznuje perzijske roparje. Roparji prodirajo proti njegovim četam v velikih množicah. Položaj je zelo resen.

NAPAD NA GUATEMALSKEGA PREDSEDNIKA.

Ko se je podal 20. t. m. guatemalski predsednik Cabrera zjutraj v svojo palačo, je streljala nanj gruča mož iz revolverjev. Predsedniku je odstreljen prst. Napadalce so zaprli.

NAPAD V KOREJI.

Na Koreji so poizkušali brezuspešno da bi skočil iz tira vlak, v katerem se je vozil japonski generalni rezident marki Ito.

LISTEK.

Kako postaneš star?

Človeku ni do ničesar toliko, kakor do življenja. In vendar ne kaže nikjer več nespametnosti, kakor pri načinu, kako zapravlja in uničuje ta svoj najdražji zaklad. Gotovo, ni še zraslo zelišče, ki bi varovalo človeka smrti! Vendar pa, če je v prejšnjih desetletjih umrlo od tisoč ljudi 27 do 29, od sredine 1880tih let je pa številka umrljivosti padla na 23 do 22 od tisoča na leto, dokazuje to, da umetnost zdravnikov in skrbnost, ki jo posvečujejo država in občine, kakor tudi razna društva javnim zdravstvenim razmeram, ni ostala brez sadu. In vendar nikakor ni dolžnost samo teh, presti nit življenja svojemu bližnjemu dalje, te umetnosti se mora naučiti vsakdo sam. Vsakdo naj si sam podaljšuje življenje; zato je dal stvarnik človeku razum in voljo.

Toda če bi le povsod bilo kaj tega razuma in te volje! Ne da se tajiti, da spoznavajo država in občine vedno bolj, kako zelo spada k njihovim socialnopolitiški nalogi, z zakoni in različnimi napravami pospeševati zdravstveno blaginjo svojih državljanov; tako ima pa tudi posameznik, ki hoče biti sam zase pameten socialen politik, velike higijenične dolžnosti. Kaj

koristijo vse varstvene naprave, vse obrtne naredbe za pospeševanje zdravja, kaj koristi zavarovanje proti neizgodi, starostno in invalidsko zavarovanje, če oni, za katere pred vsem vse te naredbe in naprave obstoje, ravno sami najmanj čutijo kake higijenične dolžnosti in si sami nespametno kvarijo zdravje in umro zgodnje smrti.

Ta higijenična skrbnost v naznačenem smislu se mora pa raztezati prav tako na zdrave, kakor na one, ki so nagnjeni k boleznim. Kar se tiče teh drugih imenovanih, je dolžnost svojcev, vse žrtvovati, da se ohrani dragoceno življenje. Kako naj pa to gre, če človek ne zna ne sem ne tja v najnavadnejših točkah bolniške postrežbe? Koliko se greši specijelno na tem polju! Nezanjanje je tu najglobokejši vzrok, in koliko bi pač koristilo, če bi se vsaj ženstvo vpeljalo po poučnih predavanjih v začetne pojme praktične bolniške postrežbe. V mestih je za to že več prilike; mnogo manj pa na deželi. Ali bi se ne mogla tu naša izobraževalna društva porabiti tudi za poučjenje razumne bolniške postrežbe, s čimur bi se prišlo v okom nebroju škodljivostij? Ravno na deželi je pouka o bolniški postrežbi posebna potreba, kajti tu manjka bolniških postrežnic po poklicu mnogo bolj, kakor v mestu, do zdravnikar se navadno ne more tako lahko kakor tam, in specijelno tukaj ne izostanejo neizgode. Kako je z ozirom na zadnje v

občinah na deželi z oskrbovalno omaro? Kako koristna je pač lahko na deželi ta, če se kdo ponesreči in ni dobil hitro zdravnikar, ali če kdo težko zboli in bi potreboval razne drage postrežniške priprave, da bi si olajšal trpljenje?

Ampak ni dovolj samo pouk o bolniški postrežbi, ljudem je tudi potreba pouka, kako si naj goje zdravje. Tu se morajo inenovati pred vsem štiri reči, od katerih zavisi umetnost podaljšanja življenja: to je gojenje snage, gojenje potrebnega počitka in razvedrila in konečno gojenje telesnega utrjenja. Kdor ne pazi v stanovanju in delavnici na snago, tudi nima reda v svojem opravilu. Kdor ne zrači prostorov, kjer biva, se sam uničuje. In prav tako je s hrano in z obleko in vnanostjo telesa. Snažnost v ušesih, nosu, ustih, očeh in na koži, glava hladna in tople noge — to vse skupaj »doktorje stori uboge«. Nikdo ne more tega bolj potrditi, kakor zdravnik sam, in hvala Bogu se povsod še dobe zdravniki, ki so z veseljem pripravljeni na ljudskih shodih poučiti ljudi o takem načinu varovanja zdravja. Če zdravnik govori o zmernosti, bo poučeval tudi o alkoholu. Ravno zdravniku kot strokovnjaku in poznavalcu stvari bodo ljudje prej verjeli, kako škodljivo vpliva alkohol na človeško telo, kakor pa komu drugemu. Seveda ne bo nikdo zahteval, da mora postati kdo kar takoj po takem predavanju abstinent; ali pri marsikaterem bo tako predavanje mnogo

doseglo. O pravem razvedrilu in njegovi meri bi ne bilo nič manj treba pouka; še več pa o telesnem utrjenju. Tudi tu ni nič vredno preveč, kakor tudi ne premalo. Mere je treba. In ravno kar se tiče utrjevanja, naj bi si sami brez poučnih predavanj zdravnikar ne predpisovali nikakih receptov. Eno se mora tu še posebno poudarjati: čim več je prisiljen človek delati v zaprtih prostorih in mirno sedeč, tem potrebnejša mu je telesna utrditev. In čim bolj postaja z razvijanjem našega gospodarskega življenja tak način dela navaden, tem bolj je potrebna zahteva po utrjevanju, če se naj ne pomehkuži človeški rod vedno bolj in bolj.

Mnogo je za domovino in za vero na tem ležečega, delovati v naznačenem smislu. Ali nam sme biti vse eno, če požre cvet človeškega življenja zaradi pomanjkanja zdravstvene izobrazbe prezgodnji grob?

Le zdravo ljudstvo dvigne svoje narodno gospodarstvo trajno v višino in je zmogljivo varovati podedovano zemljo proti svojemu sovražniku. Le zdravo ljudstvo je pravno ljudstvo; gojenje zdravja v zgoraj označenem načinu zahteva mnogo samopremagovanja; stvari in utrjuje značaj. Na vse to je treba gledati, če se hoče velik pomen gojenja zdravja v dosego smotra »postati star« jasno spoznati in zadostno upoštevati!

VSTAJA NA HAJTIJU.

Bivšega ministra Lamiro so 19. t. m. ustrelil vsled razsodbe hitrega sode. V Hajtiju je proglasil predsednik oblegovalno stanje.

Železnica na Triglav.

O tem priše »Promet in gostilna«:

Da se sme s časom pričakovati ravno v Bohinjski Bistrici, kjer je nameravan pričetek železnice na Triglav, velikanski tujski promet, dokazuje dejstvo, da je že v poletjih 1906 in 1907 izstopilo na tej postaji marsikak dan na stotine tujcev. Vrh tega pa bi gradnja te gorske železnice mimo Sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru, Starih Fužin in čez Velopolje ne delala posebnih težkoč, vsled česar ne bi bili troški in obrat posebno veliki. Nikakor pa ni s tem rečeno, da je to edina prog, s katero bi se zvezala Bohinjska Bistrica z vrhom Triglava. Uvaževale so se vsestransko tudi druge proge v tehniškem in strokovnem oziru. Kakovost sveta, po katerem naj bi tekla železnica na Triglav, je taka, da bi sestala železnica iz dveh delov. Del proge po dolini Save proti jezeru, od tam proti Fužinam, skozi Mostnice in Voje proti Velem polju nima v dveh tretjinah svoje dolžine nobene posebne napetosti. Šele rebra, ki zapirajo dolino Voje, zahtevajo strmo prog; zadnji konec proge od Velega polja pa do vrhuna pa jako strm. Vsled tega je mogoče skoro za večino proge prirrediti navadno železnico (adhesijsko železnico); v ostalem strmem delu pa bi se težkoče premagale z zobno železnico, oziroma z žično vrvjo. Pozneje se je sprožila misel, namesto ozkotirne železnice med postajo v dolini in Velem poljem zgraditi za urejen promet z avtomobilom primerno cesto. Po natančnem premišljevanju se je dognalo, da bi ta način bil jako priporočljiv radi nizke cene, a bi imel vrhu tega še marsikatero prednost.

OBČNI ZBOR »DEŽELNEGA POMOŽNEGA DRUŠTVA ZA BOLNE NA PLJUČIH NA KRANJSKEM«

se je vršil včeraj ob 6. uri popoldne v zborovalnici občinskega sveta na magistratu. K zborovanju je prišel tudi državni poslanec g. Fr. Povše. Gosp. grof Rudolf Chorinsky je otvoril občni zbor in pozdravil navzoče. Nato je prečital svoje tajniško poročilo glavni tajnik dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški. Iz tega posnemamo, da je bilo delovanje v preteklem letu osredotočeno na oskrbovalnico za jetičnike, ki se je ustanovila v Ljubljani in o kateri je podal društveni zdravnik dr. Avgust Levičnik obsežno poročilo v tiskanem poročilu o društvenem delovanju. Oskrbovalnica je imela v preteklem letu 21 rodbin s skupaj nad 100 rodbinskimi člani v stalni oskrbi. Nje delovanje je bilo v prvi vrsti profilaktičko in je obstajalo v takozvanem domovnem odvracanju jetike, to je v vsakem slučaju se je glede življenja in stanovanja jetičnikov ukrenilo vse ono, kar je potrebno, da se bolezen ne razširja ali z drugo besedo, da se ne pojavijo novi slučajji tuberkuloze.

Društvo ima premoženja 8281 K 22 h, investiranih ima v kupljenem stavbišču za oskrbovalnico 10.000 K, zdravljenje v zdraviliščih, domovno odvracanje jetike je veljalo 2493 K 42 h.

Iz tiskanega zdravniškega poročila g. dr. Avgusta Levičnika posnemamo sledeče: Od meseca marca do decembra 1907 je bilo naznanjenih 27 slučajev boleznij v družinah. Pri teh je preiskava v 24 slučajih pri enem ali več članih dognala jetiko. V treh slučajih oskrbovalnica ni nadalje postopala, ker so bila obolenja netuberkulozna; v enem slučaju slabotnost vsled pomanjkanja hrane, v enem slučaju naduha, v enem slučaju kroničen bronhialen katar. Izmed teh 24 slučajev, pri katerih je bila tuberkuloza bodisi pri enem, bodisi pri več članih družine očitna, se dva bolnika nista več oglasila v oskrbovalnici. En dijak je takoj izostal, ker mu način podpiranja z mlekom in kruhom ni ugaljal. Tako je ostalo v oskrbi društva 21 slučajev s skupno 101 osebo. Izmed teh 21 slučajev se je pojavila jetika pri samo posamnih rodbinskih članih 17krat (9 moških, osem žensk), v štirih rodbinah dvakrat ali večkrat, vse skupaj enajstkrat (5 moških, šest žensk).

Blagajniško poročilo se je predložilo vsem članom tiskano. Gospod Perdan predlaga, da se izreče odboru absolutorij. — Predlog se sprejme. — Revizorjem se izvolita gg. Perdan in Mayr. — Nato zaključijo gospod predsednik zborovanje.

Dnevne novice.

+ O jugoslovanskem vprašanju je državni poslanec dr. Korošec v velikonočni številki »Agramer-Tagblatt« priobčil čla-

nek. Z ozirom na jezikovni boj, ki se bo brezdvomno v najkrajšem času vnel tudi po alpskem deželju, treba, da se Jugoslovani zedinijo in dogovore med seboj priprave za obrambo. Pisatelj zastopa stališče popolne narodne kulturne spojitve Slovencev s Hrvati in zazdaj kot njen najbližji cilj označuje razširitev zagrebškega vseučilišča in ustanovitev tehnike v Zagrebu. Slovenski poslanci — izvaja dr. Korošec — se bodo zavzeli za popolno reciprociteto zagrebškega vseučilišča in če se bo v Ljubljani osnovalo vseučilišče, bodo poslanci S. L. S. odločno zahtevali, da bo na njej učni jezik hrvaški.

+ Okrajni cestni odbor. V okrajni cestni odbor litijski je imenoval deželni odbor za svoja zastopnika gg.: Leopold Hostnik, župan v Šmartnem pri Litiji, in Marko Drnovšek, župan na Savi. — V okrajni cestni zastop krški gg.: dr. Janko Hočevar, državni poslanec v Krškem in Franc Šiška, župan na Raki. — V okrajni cestni odbor radeški gg.: Jakob Rižnar, trški predstojnik v Radečah, in Ivan Simončič, posestnik v Hotemežu. — V okrajni cestni odbor senožeški gg.: Jakob Turk, posestnik v Hrenovcih in Ivan Jelen, posestnik v Senožečah.

+ Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana. Deželni odbor kranjski je imenoval v odbor društva za mladinsko skrb dr. Evg. Lampeta kot svojega zastopnika.

+ Učni kmetijski tečaj. Deželni odbor je sklenil, da po gosp. grofu Barbotu uredi razmere pri mlekarstvu tečaju na Vrhnikih in odslej sam vodi kmetijsko-poučne tečaje ter stopi v to svrhu v dogovor s korporacijami, ki pridejo v tem oziru v poštev.

+ Štajerska deželnozborna volivna reforma. Poroča se nam: Deželni odbornik štajerski, dr. Link, izdeluje načrt za volivno reformo. Industrijski kraji se bodo najbrž iz kurije občin izločili. V peti kuriji bod volili le tisti, ki nimajo volivne pravice v ostalih. Okraji za peto kurijo se bodo razdelili po vzorcu državnozbornskega volivnega reda, tako da bodo mesta in trgi, industrijski kraji in kmečke občine v posebnih volivnih okrajih volili skupaj. Deželni zbor se snide v svrhu posvetovanja o volivni reformi najbrže šele septembra. Nove volitve bodo v pozni jeseni. Socialni demokrati se že zdaj marljivo pripravljajo.

+ Kanonično umeščen je bil danes na župnijo Dobrova č. g. Jos. Plantarič, dozdaj župnik v Št. Lambertu.

+ Vzoren zavod je zavarovalnica glede na nezgode v Trstu. Zavarovane, ki imajo pravico do rente, vabijo kar k preisku v Trst. Ne pošljejo jim pa vožnine. A kunštni so pa tudi v drugem oziru. Imamo v rokah zavodovo dopisnico, ki je datirana s 27. minulega meseca. Zavarovancu naročajo, naj pride v Trst v osmih dneh. Vabilo so pa odposlali šele 8. t. m. Zdaj naj pa drži rok zavarovanec, če ima tudi denar, da plača vožnjo. Čudno se nam tudi zdi, da vabijo k zdravniški preiskavi opravičence v Trst. Saj imamo zdravnike strokovnjake tudi v Ljubljani. To so čisto navadne birokratske šikane. Prav bi bilo, da posvete naši poslanci v državnem zboru vso pozornost tej zavarovalnici, ki je v socialno-demokratskih rokah.

+ Gosposko zbornični član Sickel umrl. V Meranu je umrl gosposko zbornični član Božidar vitez Sickel, star 82 let.

+ Poštne izpremembe. Premeščeni so: poštni asistent Ivan Florijančič iz Novega mesta v Pulj I., poštni kontrolor Ivan Hafner iz Gorice v Ljubljano. 2. Poštna oficijantinja 8. čin. razr. je postala Regina Beifuss v Ribnici, 9. čin. razr. pa poštna aspirantinja Brigita Berlan v Zireh in Amalija Müller v Trstu 3. Podelilo se je mesto ekspedientinje na Jesenicah Mariji Hribar v Tupaličah, mesto ekspedienta v Semiču pa poštному pom. uradniku Emanuelu Kaftanu, ekspedientsko mesto v Slapu ekspedientinji Julijani Richter v Srednji Vasi pri Kočevju in njeno mesto ekspedientinji Matildi Dovžan v Prevojah. Premeščeni so oficijanti: Viktor Erker iz Kočevja v Ljubljano 2 in Anton Boc iz Ljubljane 2 v Kočevje. Upokojena je ekspedientinja Ana Kaftan v Semiču.

k Nesramnost koroškega uradnega lista. V Celovcu izhaja kot najslabši izmed slabih listov, neki časnik, ki se šopiri z imenom »Klagenfurter-Zeitung«. Da je ta list slabo pisan in še slabše urejevan, to vé cela Koroška! — Ampak, da je ta list tudi predrzen in nesramen, tega ne vé vsakdo! »Klagenfurter-Zeitung« je uradno glasilo vlade, in to gotovo po vsej krivici! Koroška vlada, ki ni samo za 250.000 Nemcev, ampak tudi za 100.000 Slovencev, nas, katoliške Slovence, celo neposredno pusti tepsti po svojem uradnem listu. — Vprašamo: Kako pride uradno glasilo do tega, da se vsaka protestantska božja služba naznanja v tem glasilu! — Komu na ljubi Koroški more biti mar naučeno govoričenje pruskega lutrskega pastora v

Št. Vidu ali v Celovcu? Je-li 20.000 protestantov več vrednih kot 350.000 katolčanov? Kako pride uradno glasilo do tega, da je imenovalo g. Grafenauerja »orgljarskega« kmeta, seveda proti pravemu kmetu Sajfricu? — Temu uradnemu glasilu so tudi prireditve nemške šolske družbe svete in važne, one šolske družbe, ki si je stavila v namen podpirati nemške šole v slovenskih pokrajinah in ki stavlja za pogoj svojega podpiranja izključni nemški jezik! Podlo je pa in nesramno, da je pred nekaj dnevi imel ta list nek rumen papir priložen, z napisom: »Kako so izgledali prvi ljudje? Kako je nastal svet in človeški rod?« Priporoča se brezverska knjiga Peterson-Kinberga s tem naslovom! — Kot vzgled se blesti na tej cunji neka slika iz omenjene knjige, ki kaže dve nagi postavi, ki sta pol človek pol merkveca — okrog njiju na tleh in na drevesu se plazijo nagi otroci, ki so na pol opice! Opomba pod sliko pravi: Družina Adam in Eva, ki je bržkone živela na otoku Javi. — Tu naj torej morda krščanske družine iščejo Abelna in Kajna. — Tvrdba Kleinmayr v Celovcu take stvari razpošilja in jih tudi razstavlja v izložnici. — Deželnega predstojnika opozorimo: naj gleda Klagenfurterci bolj na prste! — Ako pa nima v tem oziru nikakega vpliva, vprašamo: mora-li res ravno ta nepomemben in slabo urejevan list biti vladni list? Usahnil bi itak brž, ko bi se mu od zgoraj ne prilivalo.

— Iz radovljiskega okraja. Bil sem te dni v Radovljici in izvedel, da je bila minuli teden vnovič volitve zastopnikov krajnega šolskega sveta, pri kateri je zmagala Vilfan-Žunova stranka, in to tudi z glasovi odbornikov občine Lesce. Všolana je v radovljisko šolo le Nova vas, ali kolikor je župan Žark odbornikov tudi iz drugih nevšolanih vasi mogel dobiti, jih je privlekel, da pomaga po deželi povsod propadli liberalni stranki, ki se po mestih le po uradnikih drži, k zmagi. Drugo vprašanje pa je to, kakor sem slišal govoriti, da je župan Žark plačal na dan volitve po 2 K odbornikom, ki so prišli volit. Ako je to res, ali ne spada to dejanje pod § 3. zakona z dne 26. jan. 1907? Ako nočejo zastopj priti volit, — naj pa ostanejo doma. Naj omenjam še glede dopisa o teh volitvah v »Narodu«, v katerem je stalo, da bodo drugače zagodli c. kr. okr. glavarstvu, da sem v Radovljici slišal, da tisti godec je učitelj Šega. Če ni, vam bo že poslal popravek, jaz le naznanjam govorico, ki sem jo slišal.

— Ponarejeni petkronski tolariji zopet krožijo po vrhniškem sodnem okraju. Pred kratkim je namreč prišla neka stranka plačat davke k davčnemu uradu na Vrhniko ter naštel denar, med katerimi je davčni oskrbnik spoznal petkronski falzifikat ter ga seveda zavrnil oziroma zaplenil. Falzifikat se loči od pravega petkronskega tolarija v tem, da nima čistega kovinskega leska, pri tem je mnogo lažji in ima geslo na obrobju slabo vtisnjeno. Narejen je iz »britanske kovine« in cinka. Ker je gotovo več takih falzifikatov v prometu, je treba dvojne pozornosti pri prejemanju petkronskih tolarijev; vsak slučaj pa se mora naznaniti oblastvi.

— Premeščen je asistent državne železnice g. Avgust Šemš iz Gorice na Jesenice.

— Pogreb g. Viktorja Klinerja, po domače Petrana, se je vršil na velikonočni ponedeljek na Bledu zelo slovesno. Sicer je šel gost sneg, vendar pa se je malokdaj ali pa se še nikoli ni zbralo toliko ljudstva pri kakem pogrebu v naši župniji kot sedaj. Šest duhovnikov je spremlilo truplo blagega pokojnika k zadnjemu počitku, veliko število sorodnikov, prijateljev in znancev je žalujoč šlo za krsto, ki se je vozila z mrtvaškim vozom g. Vidalijs. Na čelu izpreveda so korakali za svojo zastavo gasilci, za njimi pa se uvrstila dolga vrsta vencev. Velika množica domačinov se je izprevodu pridružila že pred hišo na Mlinem, spotoma je še vedno naraščala. Veliko prijateljev (saj sovražnika spričo svoje blagosti menda sploh ni imel), je čakalo pri župni cerkvi, oziroma na pokopališču, tako da se je sijajno pokazalo, kako spoštovanje je blagi rajnik užival. Kvartet g. nadučitelja in župana Rusa je zelo dobro zapel tri ganljive žalostinke. — Tako se je zaprla gomila nad telesnimi ostanki moža, ki si je po svoji blagohotnosti in dobrem srcu pridobival povsod spoštovanje, moža, ki je tudi vedno kazal krščansko prepričanje, da ga pogosto niti hude bolečine niso mogle odvrniti, da ne bi izpolnjeval svojih dolžnosti. Rajnik je dolgo časa vodil renomirani Petranov hotel na Bledu, znan daleč izven mej naše ožje domovine. Bil je dobernik ubožcev, za novo cerkev pa je daroval veliko okno nad glavnimi vrati. Zadnje čase je celo nameraval dati na lastne stroške slikati prezbiterij in križno ladjo: kar pmladil se je, ko je pripovedoval, kako si misli slikanje po svojem načrtu in okusu; pa ga je

smrt prehitela pri njega lepih načrtih. Naj mu Bog povrne njegove dobrote pa tudi njegove blage namene, ki mu jih ni bilo dano izvršiti! Njegovim sorodnikom, zlasti pa njegovim prelagi gospej soprogi Johani roj. Kotnikovi iz srca želimo, naj jih Bog tolaži ob prebridki izgubi, tolaži zavest, da ljubljani rajnik že uživa plačilo pri Njem, ki ga je poklal k Sebi na večno radovanje. N. v m. p.

— Iz Postojne. Velikonočni ponedeljek smo imeli tukaj prijetno zabavo. Vrli mladeniči in možje našega »Katol. slov. izobraževalnega društva« so nam vprizorili žaloigro »Garcia Moreno«. Igra je s svojimi lepimi nauki poslušavcem segala v srce. Igralci so izvršili svojo nalogo v splošno zadovoljnost občinstva, katerega se je bilo zbralo okrog 380. Hvalo izrekamo igralcem za trud, občinstvu pa zahvalo za zupanje, katero ima do izobraževalnega društva.

— Bela Velika noč. Tudi na Goriškem so imeli belo Veliko noč. V ponedeljek je padlo v Tolminu pol metra snega; na banjški planoti je metlo, kakor bi cunje trgal. — Iz Bovca so na velikonočni ponedeljek v Čezsočo vozili s sanmi. Padlo je ondi 35 cm snega. — Vipavski hribi, posebno Čaven, imajo bela oblaci na sebi.

Tudi na Tirolskem so imeli belo Veliko noč. Na južnem Tirolskem je deževalo, na severnem Tirolskem pa snežilo. Brenner in Arl sta zasnežena. Na flekenski cesti je zmrznil Karol Sokol s Češkega. Tudi v Berlinu so imeli sneg. Sneg ni zaprinesel niti Francozom. Snežilo je po več departementih. — Naši gorenski gorjanci so gazili ob praznikih sneg do kolen. — Štajersko je tudi zapadel sneg. Snežilo je ves Veliki ponedeljek. Sneg je zapadel na ravninah marsikje 37 cm visok, osobito v judenburški okolici, kjer imajo večkrat tudi bele Binkošti.

— Toplice na Dolenjskem. Sveti misijon se je v vsakem oziru točno po določenem redu vzorno in sijajno izvršil. Vsem udeležencem bo ostal dolgo v spominu in kolikor toliko pomagal k zveličanju. Z vsakim dnem je rasla množica obiskovalcev, pa tudi gorečnost in navdušenost za sveto delo dušnega prerojenja. Ko so ljudje č. gg. misijonarje spoznali in čuli prve govore, ni hotel nihče več doma ostati, vse je hitelo v župno cerkev in jo napolnilo do zadnjega kotička. Mnogi niso nobene govora zamudili, daš jih je bilo vseh skupaj 26 brez krajših nagovorov pred skupnimi obhajili; celo pisali so doma govore, kolikor so ostali v spominu. Po nekaterih hišah imajo vse govore spisane. Obhajanih je bilo do 2500 oseb. Pri sklepu je bila cerkev tako čez in čez do stopnjic velikega oltarja nabita, da smo se bali nesreče, a vse je gladko poteklo. Stari Gutman, ki je že 45 let cerkvenik, pravi, da toliko ljudstva ni videl doslej pri nobeni cerkveni slavnosti v Toplicah, kakor pri sklepu sv. misijona 22. marca. Procesija, ki jo je vodil mil. g. prošt dr. Elbert, je bila trikrat tako dolga kot navadno. Božji blagoslov je očitno spremljal milostne dneve. Gospod župnik je v pozdravu gg. misijonarjev rekel, da stavlja sveti misijon pod varstvo presv. Srca Jezusa in brezmadežne Device Marije, varstvo se je izkazalo v vsi svoji mogočnosti. — Bodi izrečena javna zahvala glavnim delavcem preč. gg. misijonarjem, potem mil. gospodu proštu za sklepno opravilo, patru Otokarju in Blažu ter sosednjim župnikom za izdatno pomoč v spovednici! — Za misijonom pride sezona očiščevanja in zdravljenja telesnih udov. V kopaliških prostorih se znaži, beli, sledi in popravlja že drugi mesec. Marsikaj bodo cenjeni gostje našli novega v Toplicah. Zlasti g. dr. Hubad je izpopolnil lekarno in druge zdravilne priprave ter si nabavil nov aparat za uporabo segretega zraka, s katerim se da doseči do 120 stopinj Celsija. Ta način zdravljenja s segretim zrakom se z velikim uspehom uporablja pri lokalnih bolečinah posameznih udov, ki jih povzročuje protin, revmatizem, ischias, potem pri ženskih boleznih itd. Gostilničarji so se založili z nenaavadno dobro kapljico, ledenice so do vrha napolnjene za sodečke okusnega piva. Kot prvi gostje so napovedani mil. g. prošt dr. Elbert, dr. Slanc in dr. Ahačič iz dolenjske metropole. Oglašenihi je že mnogo gostov za poznejše mesece. Z veseljem bomo sprejeli stare in nove goste ter jim postregli v vsakem oziru. Da so cene za stanovanja in hrano čudno zmerne in da se zdravje v nobenem kopališču za tako majhne denarje ne dobi, to ve ves svet. Uljudno vabimo gosposke in kmetske bolnike na obisk in jim že danes kličemo: Veselo Alelujo, veselo svidenje!

— Ameriška eskadra priplave baje na Reko začetkom maja.

— O svarilu, katero nam je nedavno bilo poslano iz ljubljanskih fotografskih krogov proti nekemu fotografskemu podjetju, ki po deželi nabira naročila, smo se prepričali, da je bila le mistifikacija, na-

pravljena le iz konkurenčnih trgovskih ozirov.

— **Avstrijski avtomobilski klub** pride 3. maja v Zagreb. Člani kluba posetijo Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Istro. Pripravlja se lep sprejem.

— **499 dam na dunajski univerzi.** V poletnem semestru dunajske univerze je vpisanih 499 izrednih in rednih slušateljic.

— **Vlak je povozil** velikonočno soboto v Zagrebu na državnem kolodvoru železniškega službenca Andreja Hrastiča in mu zlomil obe nogi. Revez je v bolnišnici vsled silne izgube krvi kmalu umrl.

— **Istrska razstava.** Odbor za prireditve prve istrske razstave se je izpopolnil. Sedaj šteje 20 članov. Razstava bo imela sledeče oddelke: poljedelski, obrtni, trgovinski, umetniški, krajepisni in športni. Ureditev posameznih oddelkov se je izročila strokovnjakom.

— **Smrtna kosa.** Pri Sv. Luciji na Goriškem je umrl po daljšem bolehanju in vsled starosti Avguštin Kovačič, po domače »Drejc«. Bil je občinski obhodnik nad 40 let.

— **Našim delavskim slojem v pouk.** »Avstro-ogrsko pomožno društvo« v Ahenu objavlja, da je »Nemška osrednja zveza poljedelskih delavcev« pred kratkim potom časopisa izdala nekaj poziv, čegar strupena ost je očitno obrnjena proti interesom onih rojakov, ki hodijo delat na Nemško. Znano je, da dobivajo od 1. februarja t. l. vsi vnajni delavci takoj na meji od nemških oblastev delavske izkaznice na podlagi izkazil, ki so jih prinesli s seboj iz domovine. Te izkaznice so poslej veljavne v Nemčiji, vsa druga izkazila pa postanejo v tistem trenutku neveljavna in brezpomembna. Opiraje se na to odredbo pozivlja osrednja zveza v svoji okrožnici, naj delodajalci vsakega delavca, ki prelomi pogodbo, brez odloka — če mogoče še tisti dan — ovadijo delavski centrali v Berlinu S. W. II, Hafenplatz 4, ki bo vse potrebno ukrenila, da se dotični delavec izžene in da se mu onemogoči še kdaj priti, četudi pod napačnim imenom, na Nemško. Pri takih ovadbah pa je treba natančno navesti ime in priimek, rojstne in domovinske podatke kakor tudi številko delavske izkaznice in kraj, kjer se mu je izdala. Če je rojstni kraj neznan, naj se navede, kdo je delavcu preskrbel ali posredoval delo, ker se tudi na ta način lahko dožene njegovo domovinstvo. Če ima delodajalec morda kako tu- ali inozemsko delavčev izkazilo, je tudi tisto priložiti ovadbi. Potem bo naloga delavske centrala, da se delavcu, ki je pogodbo prelomil, res temeljito posveti... Z ozirom na te odredbe in taka izvajanja je jasno, da skrbi ta organizacija samo za koristi delodajalcev in sicer na očitno škodo delavstva. Vsak delavec torej, ki hoče v Nemčijo, mora imeti vsa svoja izkazila v najlepšem redu, kajti sicer mu prete velike sitnosti in morebiti celo izgon.

k **Nevarnega, že dolgo časa zasledovanega vlomilca** Valentina Trosta so prijeli v celovški okolici, ko je za velikonočne praznike svojo mater.

Štajerske novice.

š **Velik vpliv »Narodne«** stranke na ljudstvo. V Št. Jakobu v Slov. goricah je imelo novo liberalno gospodarsko društvo v nedeljo, dne 12. aprila, svoj poučni shod. Bilo je na tem liberalnem poučnem shodu blizu pet nemškutarjev, ki so itak vedno v gostilni. Isti dan je imelo katoliško izobraževalno društvo v privatni hiši svoj poučni shod. In na tem je bilo nad 150 ljudi. Govoril je na shodu č. g. E. Vračko in ljudstvo ga je z velikim zanimanjem poslušalo.

š **Občinska volitev v Stoprčah.** Iz Rogatca smo dobili prepozno za včerajšnjo številko brzojavko: Občinska volitev v Stoprčah se danes ni vršila, akoravno se preložitve od županstva ni naznanila. — Skrajno ogorčeni množični volivci so takoj poslali pritožbo na glavarstvo.

š **Št. Ilj v Slov. goricah.** V »Braniku« in v »Domovini« je bilo pred kratkim brati, da bodo mariborski Slovenci rešili Št. Ilj, to važno postojanko na meji. V Št. Ilju so se vse krave smejale vsled te novice. Mariborski »Narodovci« pa se neizrečeno veliko brigajo za Št. Ilj. Če se ne bomo sami branili, ti liberalno navdihljeni mariborski Slovenci nas pač ne bodo rešili. Do zdaj še nihče ni mezinca ganil za nas. Na ustih imajo ljubezen od naroda, a v dejanju je še niso pokazali. Le sem pridite zalagat vaš denar!

š **Kinematografično gledališče pogorelo.** V Ptujju je pogorelo ondoto kinematografično gledališče. Škode je 20.000 K, a je škoda pokrita z zavarovanjem. Ko je mati lastnikova zvedela o požaru, zadela jo je kap. Zgrudila se je mrtva.

Ljubljanske novice.

lj **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** v Ljubljani priredi v nedeljo, 26. aprila 1908 gledališki večer v svojem domu, Komenskega ulice št. 12. Spored: 1. Büchner: Srečko v nesreči, kuplet, poje g. J. Ložar. 2. * * * »Moj dom«, zbor. 3. K. Bendel: »Na planine«, zbor. 4. I. pl. Zajc: »Zrinjsko-Frankopanka«, zbor. 5. L. Kron: »Poljski čuvaj iz Zvitodola«, kuplet, poje g. J. Ložar. 6. Okrog zemlje v 80 dneh. Burka v šestih slikah. Po Jul. Verne. — Vstopnina: Sedeži od I.—IV. vrste po 1 K, od IV.—VII. po 80 vin., od VII. do XII. po 60 vin. Stojšča po 30 vin. — Začetek ob 7. uri zvečer.

lj **Telovadni odsek S. K. S. Z. v Ljubljani vabi k II. javni telovadbi**, ki jo priredi s sodelovanjem nekaterih članov drugih odsekov v nedeljo, dne 3. maja 1908., v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Spored: 1. Rajalni nastop. 2. Proste vaje. 3. Nastop naraščaja. 4. Orodna telovadba. 5. Alegorična skupina. 6. Rajalni odhod. — Začetek točno ob 5 uri popoldne. — Pri javni telovadbi sodeluje slavna k. kr. vojaška godba 27. pešpolka kralja Belgijcev. — Vstopnina: Sedeži na galeriji nad vhodom in odrom po 2 K; sedeži ob straneh galerije po 1 K; stojšča na galerijah in v dvorani po 60 vin. — Zvečer ob 8. uri v veliki dvorani komerz. Pri komerzu sodelujejo iz prijaznosti pevski zbor S. K. S. Z., pevsko društvo »Ljubljana« ter vojaška godba. Vstopnina h komerzu 40 vin.

lj **Ljubljanske občinske volitve.** Danes je volil III. razred, ki ima letos skupno 2761 volivcev (lani 2490). »Zmagali« so, kakor je bilo pričakovati, kandidati ljubljanskega magistrata, ki so dobili: Franchetti 566, Likozar 560, Turk 539, Vidmar 559, Ušeničnik 544, Pavšek 531 glasov. — Socialno-demokratski kandidati so dobili: Petrič 365, Kristan 354, Milnar 357 glasov. — Lani so dobili magistratovci v III. razredu tudi največ 566 glasov, socialni demokratje okoli 327 glasov. Med liberalnimi glasovi je vedno polovica pooblastil. Sedanji magistratni absolutizem torej ne stoji nič kaj trdno, in bi ga skupni nastop opozicionalcev lahko prevrnil. Pet glasov je danes dobil tudi g. Peter Matelič, ki je te dni nabil po ljubljanskih vogalih velike lepake: »Smrt podganam in mišim!« Nekateri volivci so bili mnenja, da so to Mateličevi volivni lepaki in tako je dobil pet glasov »g. Peter Matelič, preganjavec smeti, miši in podgan.« Štiri glasove je dobil g. Prosenc, 8 g. Meglič, Stamcar 4, po en glas so pa dobili gospodje: Svetek, Hauptmann, Simon Treo, Presker, Bajer Mihael, Jos. Škerjanc, Jos. Debevc, dr. Lončar, Cankar, dr. Dermota, Vikt. Koehler, Jos. Boštjančič, Nikolaj Spence, Alojzij Kališ. Po en glas so tudi dobili: Karol Govekar, ravnatelj hotela »Union«, policijski svetnik Lauter, Ivan Kavčič pl. Zancek, Boltatu Pepe iz Kudeluga in dr. Pavel Grošelj. Komisija je razveljavila glasove za gg. Lauterja in Kavčiča, češ, da sta mestna službenca, Boltatuga Pepeta, ker ga natančno v komisiji nihče ne pozna in dr. Pavla Grošelja, ker je premlad. — V petek voli II. razred.

lj **Električna cestna železnica usmrtila dečka.** Prehitra vožnja cestne železnice na Dunajski cesti, je danes zahtevala človeško žrtev. Kljub prehitri vožnji cestna železnica ni doslej imela zadostnih varnostnih naprav, tako da je danes učenec kovaškega mojstra g. Demšarja, 12 in pol letni Ciril Barič, doma iz okolice Dutovlj na Krasu, ko je stopil iz Frölichove veže, bil od tik pri trotoarju vozečega voza električne železnice pobit na tla in ker voz ni imel nikake varnostne mreže, je deček prišel popolnoma pod voz. Voz je ubogega dečka tako zmečkal, da so dečku gledale vun čreva in da je bil potisnjen do zadnjih koles. Voz so morali dvigniti z dvigali, da so mrtvega zmečkanega dečka spravili izpod voza. Nesreče je kriva skrajna brezbriznost za varnost ob divljanju električne cestne železnice po mestu. Ciril Barič je bil sirota in ga je imel kovaški mojster Demšar v začasni oskrbi.

lj **Zlati časi za ljubljanske hišne posestnike.** Tržaška »Edinost« je priobčila zanimive podatke o draginji ljubljanskih stanovanj za časa kongresa vladarjev v Ljubljani leta 1812. Baron Gustav Neustaedter je iz tajne kabinetne pisarne o tem pisal zasebno pismo svojemu prijatelju Ljubljancu Josipu baronu Erbergu. S petmesečno najemščino od januarja do konca majnika so se nekatere hiše več nego popolnoma izplačale. Najslabše luknje v kakem podstrešju se ni dobilo ceneje kot za 45 K mesečno. Potem navaja nastopno: Rusi kancelar stanuje v hiši deželnega svetnika Laurina in plača za 7 sob mesečno 5600 K; ruski generalni pobočnik grof Usharofsky pri grofu Stubenberg, plača mesečno za tri sobe 2100 K. Pruski kralj stanuje v hiši barona Leo-

polda Sternberg, plača 8750 K; grof Hardenberg pri trgovcu Callais, plača za 4 sobe 2150 K. Napoljski kralj stanuje v hiši Bezos, plača 8750 K; knez Ruffo o hiši barona Schweigerja, plača za 9 sob 3850 kron. Najvišji komornik grof Wrnbno stanuje v hiši grofa Thurna pri deželnem svetniku Bussau in plačuje mesečno za 3 sobe 1750 K. Fml. in cesarjev generalni pobočnik baron Kutschera pri deželnem svetniku Wuga, plača za 3 sobe 2450 K. Najvišji dvorski mojster grof Wurmbrand v hiši barona Lazzarini, plača za 3 sobe 2800 K. Polkovnik generalni pobočnik pl. Ackhardt pri dr. Aberlu plačuje za 3 sobe 1580 K. Komornik grofa Falkenhayn in Waldstein pri trgovcu Wisiak, plačata za 3 sobe 2100 K. Dve dvorni dami pri grofu Josipu Thurnu, plačata za 4 sobe 2980 K. Uradnika tajnega kabineta vitez pl. Warady in pl. Sorsich stanujeta brezplačno pri deželnemu svetniku Gogala. Dr. Nikolaj Host, cesarjev osebni zdravnik, stanuje pri dr. Pfandt in plača za 2 sobi 1580 K. Dvorni kontrolor Karol vitez pl. Cockelberghe v prvem nadstropju v hiši barona Lazzarini, plača za 3 sobe 1580 K. Konceptist pri najvišjem komorniškem uradu baron Neustädter pri dr. Kallanu, plača za 3 sobe 1920 K. Adjunkt c. kr. blagajnice Karol vitez Mayer stanuje pri »Divjem možu« in plačuje na dan za 3 sobe po 70 K. Minister knez Metternich stanuje v hiši barona Zoisa s svojimi uradniki in ima na razpolago 22 sob — plačilo »a diskretion«. Pruski državni in kabinetni minister Kristijan grof Bernstorff stanuje pri trgovcu Kuekh in plačuje mesečno za 5 sob 2150 kron. Francoski poslanik na cesarskem dvoru Viktor de Riquet Marquis de Caraman pri grofu Viktorju Allton, plača za 9 sob 4200 K. Angleški poslanik Karol Lord Stewart pri trgovcu Tauss, plača za 9 sob 5600 K. Švicarski poslanik Ferdinand baron Müller pl. Mühlegg pri baronu Gal, plačuje za 2 sobi 1580 K. Avstrijski poslanik v Luki (Lucca) Ludwig grof Bombelles pri baronu Elsner, plačuje za 3 sobe 1580 K. Barol baron Huby-Geleny, avstrijski poslanik na badenskem dvoru, stanuje pri trgovcu Zeschko in plačuje za 3 sobe 2980 K. Karol baron Vincent, avstrijski poslanik v Parizu pri grofu Colloretto, plačuje za 3 sobe 2150 K. Karol grof Raigecourh in Josip grof Esterhazy, službena komornika pri neapolskem kralju v hiši kneza Auersperga, plačata za 6 sob 4200 kron. Fml. Anton grof Hardegg, službeni komornik pri ruskem cesarju, stanuje pri trgovcu Wogo in plača za 8 sob 2150 K. Prestolonaslednik nadvojvoda Ferdinand imel je 11 sob brezplačno v hiši baronice Erberg, ki je bila njegova »aja«. Veliki vojvoda modenski je plačal v hiši grofa Wajkarda Unesparg za 6 sob mesečno 4600 K. — To so bili zlati časi za ljubljanske hišne posestnike!

lj **Na novi Luckmanovi delavski hiši** v Hranilničnih ulicah je montirana nova električna ura.

lj **Umrli** je na Tržaški cesti št. 14 prejemnik užitninskega zakupa Viljem Lenassi, star 51 let. Truplo prepeljejo v Logatec.

lj **Gospa Borštnik-Zvonarjeva** je včeraj gostovala na zagrebškem gledališču v naslovni vlogi »Gospe Walenske«, jutri gostuje v »Trilby«.

lj **Poročil** se je nadporočnik Rudolf Lukanc pl. Savenburg, prideljen generalnemu štabu z gospodično Modesto Straširibka, hčerko višjega štabnega zdravnika dr. Straširibko v Kotoru.

lj **Pri včerajšnjem naknadnem naboru** je bilo izmed 25 nabornikov 14 potrjenih k vojakom.

lj **Prijet nevaren tat.** Sinoči je prijel policijski nadstražnik Jakob Keržan v Kolodvorskih ulicah nevarnega tata Jožefa Preka, rojenega 1866 leta v Prebačevem in pristojnega v Šmartno pod Šmarno goro. Prek je prvotno pri policiji izpovedal, da je William Chee, da je doma v St. Paulu v Severni Ameriki in da je po poklicu monter, od svoje žene pa ločen. Pri Preku so našli hranilnično knjižico z vlogo 2000 K, glasečo se na ime Antona Čepelnika, posestnika v Iški vasi št. 34, katero je temu ukradel. Več o tem tatu priobčimo prihodnjic.

lj **Nevaren strel.** Včeraj popoldne je nekdo menda s flobert puško ustrelil v okno hiše št. 14 v Škofjih ulicah in ubil šipo, vredno 1 K 20 vin.

lj **Na dvokolnici.** Sinoči se ga je bil nek dobroveliček nekoliko preveč nasrkal in potem v »rožicah« korakal po Mestnem trgu. Ker je le preveč poljubljaj cest, se ga je nek prijatelj usmilil in ga peljal proti Bregu. Ker mu je pa tam omagal, je šel prijatelj po dvokolnico in pijančeka naložil in ga peljal med velikim vriščem otrok domov.

lj **Karambol.** Včeraj popoldne sta zadela skupaj na križišču Dunajske ceste pri glavni pošti voz hlapca Petra Kenda in

električni voz. Pri tem se je ubila pri električnemu vozu šipa vredna 5 K 50 vin.

lj **Umrli so:** Marija Mauser, delavka 26 let, Avguštna Blaž, delavka, 19 let, Fran Jenko, delavec, 60 let, Antonija Vrankar, pečarjeva hči, 3 mesece, Antonija Komatar, delavka, 60 let, Uršula Jerina, delavka, 49 let.

SOMIŠLJENIKI!! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«: »V korist obmejnim Slovincem!« Kupujte te naše vžigalice!

Razne stvari.

Velikanski škandal v sikstinski kapeli v Rimu.

V sikstinski kapeli v Rimu se je pri papeževi velikonočni maši zgodil velik škandal. Posredovanjem avstrijskega poslanika so dobili vstop v kapelo dunajski žid, privatni docent Feilbogen in dve židinj. Pri obhajilu sta se židinj rinitli v prve vrste in bile tudi obhajane. Židinj ste nato sv. hostijo — izpljuvali! Med navzočimi katoličani je vsled tega nastalo silno razburjenje. Nad tako silnim židovskim bogoskrunstvom je vse ogorčeno.

Kuga v Aleksandriji.

V Aleksandriji so obbolele tri osebe na kugi.

Velike železniške nesreče.

Pri Sesto Calende (Italija) je zadel osebni vlak s tovarnim vlakom. Ranjenih je deset oseb. Pri Melbourneu je zadel brzovlak v osebni vlak. Zgoreli so štirje vozovi osebnega vlaka. Mrtvih je 42, nevarno ranjenih pa 88 oseb.

Shod specialistov za bolezni v grlu

se je otvoril na Dunaju. Po otvoritvi mednarodnega laryngo-rinološkega shoda so otvorili laryngo-rinološko razstavo.

Turški učitelji. Znano je, da je položaj turških učiteljev še mnogo slabši kot italijanskih in španskih. Sledeča dogodbica ni nobena anekdota, temveč popolnoma odgovarja resnici. Učni ravnatelj v neki provinci je zahteval od ministrstva, da se odstavi nekega učitelja, ker je na tržen dan sedel v bazarju in prodajal kokoši in jajca, mesto bi poučeval v šoli. V ministrstvu so pa dognali, da dobi ta učitelj od občine na leto »40 kil« (kila = 45 kg) žita in da mu že tekom treh let ni bila povišana plača. Ministrstvo se je učitelja usmili in ga prestavilo v drug kraj z mesečno plačo 150 piastrov (16 goldinarjev).

— **Statistika rojstev.** Neki statistik, ki ima očitno dan za dnevom 24 ur časa, je izračunal, da se na leto rodi okoli 36 milijonov otrok na celi zemlji, to bi bilo 70 otrok vsako minuto in 1¹/₂ vsako sekundo. Če zibelke teh otrok postaviš drugo pri drugi, dobiš vrsto enako poti okrog zemlje in če pustiš matere z otroci defilirati mimo sebe, po dvajset v eni minuti, pozdravijo te nazadnje že štiriletni malčki.

— **Protivojaške demonstracije v pariškem gledališču.** V gledališču Ambigu je bila te dni glavna preskušnja neke vojaške drame, ki konča z usmrčenjem nedolžnega vojaka. Med predstavo so začeli gledalci ropotati in kričati: »Dol z vojskvom!« Pri mestih, naperjenih proti častnikom so burno ploskali, drugi pa so začeli žvižgati. Med odmorom je nastal hud prepir, in na galeriji so se celo stegli.

Najvišja stavba na svetu. Inženir Tournay je dobil od glavnega odbora svetovne razstave v Bruselju leta 1910. dovoljenje, da sme napraviti velikanski stolp, ki bo visok 400 metrov. Prekašal bo torej Eifflov stolp v Parizu za 100 metrov. Stroški so proračunjeni na 1 milijon 200 tisoč frankov. Služil bo baje zelo dobro brezničnemu brzojavu.

Poučno potovanje ogrskih poljedelcev na Angleško. Ogrsko državno gospodarsko društvo je prejelo dopis kralj. angleškega poljedelskega društva, s katerim isto vabi ogrske kmetovalce, da obiščejo Anglijo ter tako vrnejo obisk angleških poljedelcev, ki so bili pred štirimi leti na Ogrskem. Ogrski kmetovalci se odzovejo vabilu ter se je v to svrhu sestavil že pripravljalni odbor.

— **Izvoz iz Italije v Avstrijo.** V letu 1907. je Italija prodala Avstriji raznega blaga za 151 milijonov lir. V tej svoti se nahaja: svile in svilnih odpadkov za 20 milijonov, suhega sadja za 14 in pol milijonov, pomaranč in limon za 9 milijonov, koral za 6 milijonov, svežega sadja za okoli 10 milijonov, oljkega olja za dva milijona lir.

Pomanjkanje konjev na Angleškem. Dežela konjev, Angleška, nima za svoje vojsvo dovolj teh živali. Angleška konjenica je 1. marca t. l. štela 11.368 mož, ki imajo na razpolago le 7577 konjev. Naj-

lepše konje kupijo tuje države, in če bo šlo tako naprej, pride Angleška za slučaj mobilizacije v hude škripce.

Strašen roparski umor. V Pauu na južnem Francoskem je umoril na prav nečloveški način 33 letni Evgen Verite svojo 82 letno teto. Mladi mož je vedel, da ima postarna teta nekaj denarja skritega. Hotel jo je prisiliti, da mu pove za skrivališče. Starka se je pa branila ter roparja celo podila z metlo. Toda ropar jo je zagrabil in vlekel k odprtem ognjišču na ogenj, kjer jo je držal nad ognjem, hoteč jo s tem prisiliti, da mu pove za denar. Ker tudi to ni nič izdalo, jo je ubil s sekuro.

Telefonsko in drzljivo poročilo.

VSEUČILIŠKI PROFESOR SCHRÖTTER NAGLOMA UMRL.

Dunaj, 22. aprila. Vseučiliški profesor Leopold vitez Schrötter je po noči nagloma umrl, zadet od kapi.

POLJSKI NARODNI SVET.

Lvov, 22. aprila. Poljski narodni svet se je danes sešel, da se posvetuje o imenovanju cesarsk. namestnika.

SAMOUMOR RESTAVRATERJA.

Dunaj, 22. aprila. Znani restavrater Hartman je skočil s tretjega nadstropja in se ubil. Vzrok samoumora: bolezen.

TIFUS NA OGRSKEM.

Budimpešta, 22. aprila. V Ogrski Sobotici divja tifus. Tudi v okolici je bolnih 27 oseb. Skupno število na tifusu obolelih je 239.

20 OTROK UMORILA.

Budimpešta, 22. aprila. V Debrecinu so aretirali zakonska Kise, ki sta vseh svojih 20 otrok, ko so dosegli starost 1 mesca do enega leta, zadavila. Morilca otrok sta izjavila, da sta davila otroke, ker sta se bala bede.

BOJI NA KAVKAZU.

Peterburg, 22. aprila. S Kavkaza poroča cesarski namestnik grof Goronov o nevarnem prodiranju turških čet ter zahteva mobilizacijo ruskih čet.

BITKA MED KURDI IN RUSI.

Peterburg, 22. aprila. V Lenkoranu na Kavkazu so kurdi obkolili ruske vojaške čete, ki se komaj ubranijo številnih sovražnikov. Ruska ojačenja korakajo proti Lenkoranu. Utrdbe na Kavkazu so v vojnem stanju. V Kavkaz se poda veliki knez Nikolaj.

KONFLIKTI V ANGLEŠKI INDIJI.

London, 22. aprila. V Indiji se je uprl rod Mohmand. Na mejo je odšlo 1200 angleških vojakov.

CAMPBELL BANERMANN UMRL.

London, 22. aprila. Najženjalnejši voditelj angleške liberalne stranke bivši ministrski predsednik angleški Campbell Bannermann je umrl.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji tlač 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrar	Nabe	Podavila v 24 urah v mm
21	9 zveč	727.0	5.0	sl. jvzh.	dež.	
22	7. zjutr.	30.2	3.3	sl. jzah.	pol obl	7.7
	8. pop	32.6	11.5	sr. zah.	del obl	
Srednja včerajšnja temp. 11.6, norm 10.7						

991 **Zahvala.** 1-1

Vsem, ki so nam povodom bolezni, smrti in pogreba naše nepozabne, iskreno ljubljene matere, gospe

Ivane Kleindienst

podali toliko število dokazov odkritega sočutja, osobito prečastiti duhovščini, c. kr. uradništvu, osobito gospodu upravitelju c. kr. davčnega urada, izrekamo tem potem globoko ginjeni svojo najiskrenejšo zahvalo.

Kranjska gora, 21. aprila 1908.

Rodbina Kleindienst.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 22. aprila.

Pšenica za maj	11.10
Pšenica za oktober	9.40
Rž za april	9.50
Koruzna za maj	6.30
Oves za april	7.15

Efektiv: 10 ceneje

Zahvala. 990

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja, ki so nam bili izkazani povodom dolgotrajni bolezni in ob smrti našega iskreno ljubljenega očeta, oziroma tasta, strica itd., gospoda

Frana Kollmann

izrekamo vsem našo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo milost. gospodu knezoškofu za blagoslovljenje trupla rajnika, visokorodnemu gospodu deželnemu predsedniku baronu Bož. Schwarzu, visokorodnemu gospodu dvornemu svetniku grofu Chorinskemu, preblagorodnemu gosp. županu Ivanu Hribarju, dalje zastopnikom slav. trgovske in obrtne zbornice, ravnateljstvu ter uradništvu slav. Mestne hranilnice in Kreditne banke, cenj. ravnateljstvu podružnice avstro-ogrske banke, raznim deputacijam društev in korporacij, ki so se bodisi z zastavami ali brez zastav pogreba udeležili.

Dalje se zahvaljujemo slav. Glasbeni Matici* za prekrasno in ganljivo petje v kapeli na pokopališču, cenj. društvu "Slavec" in trg. pevskemu društvu "Merkur" za lepo in ganljivo petje pri hiši žalosti in na grobu.

Končno bodi izrečena naša zahvala darovalcem krasnih vencev in vsem, ki so vkljub neugodnemu vremenu spremili nam nepozabnega rajnika k zadnjemu počitku.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse izraze srčnega sočutja povodom smrti mojega ljubljenega očeta, gospoda

Andreja Jebačin

posestnika v Senožečah

ter za častno spremstvo k zadnjemu počitku izrekam gospodu županu in gospodom občinskim svetnikom senožeškim, gospodom trgovcem, slav. gasilnemu društvu, kakor tudi vsem prijateljem in znancem najpriskrnejšo zahvalo.

984

V Ljubljani, 21. aprila 1908.

Ivan Jebačin.

Zahvala.

Ob prebrdki izgubi naše iskreno ljubljene matere, oziroma tete in sva-kinje, gospe

989

Ivane Jeglič

nam je došlo toliko število dokazov iskrenega sočutja, da se moremo le tem potom zanje zahvaliti.

Posebej se pa zahvaljujemo preč. duhovščini, osobito gospodoma župniku Tom. Potočniku in Jan. Krst. Trpinu, gosp. gimn. prof. dr. Ivanu Svetinu, gospodu katehetu Iv. Mlakarju, gosp. okr. zdravniku dr. Ig. Jeločniku, slav. prostov. gasilnemu društvu ter vsem, ki so kakorkoli izkazali predragi pokojnici zadnjo čast.

Selo Žirovnica, 22. aprila 1908.

Žalujoči ostali.

Zahtevalje „Slovenca“ v vseh go-stilnah! — Zahtevalje „Slovenca“ na kolodvorih!

Izjava.

Podpisana Terezija Sajovic, posestnica Podkorenem št. 51, obžalujem, da sem ob-dolžila Janeza Kramar, posestnika Podkorenem šte. 63, kazenskega dejanja. Izjavim, da je g. Janez Kramar popolno nedolžen. Obžalujem, da sem ga po krivici obdolžila in se mu zahvalim, da mi je od-pustil zaslužen kaznen.

974 1-1 **Terezija Sajovic.**

Delavce in delavke

tovarniškega posla zmožne sprejme tovarna testenin v Šiški. — Plača po dogovoru. 975 3-1

Sprejmeta se takoj dve modistinji

event. predelavki v modnem salonu

A. Vivod-Mozetič,

987 (2-1) Ljubljana, Stari trg 21.

6 kos. rjuh

najboljše vrste, brez šiva, 150 centimetrov široke, 200 cm dolge K 14.50.

Tkalnica za platno in bombaževino

Bratje Krejcar,

Dobruška, češko.

Vzroci o platnini in bombažu, franco. za dam. obleke.

Zaradi pozne sezone prodaja najnovjšo damsko, moško, dekliško, deško in otroško konfekcijo tudi pod lastno ceno

O. BERNATOVIC

„Angleško skladišče oblek“

v Ljubljani, Mestni trg šte. 5. 576 39

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril na Mestnem trgu št. 11

gostilno „pod Skalco“, „pri Jaketu“,

(skozi vežo, poleg papirnate trgovine Fr. Igljč) 988 (3-1)

ter se priporočam za obilni obisk, zagotavljač najboljšo postrežbo, velespoštovanjem

Jakob Filip, bivši gostilničar pri „Friedrich-u“.

Elegantni

pouršniki in obleke po meri v poljubnih cenah in najboljši izuršitvi.

Usled vedno naraščajočih naročil sem oddelek za izdelovanje oblek po meri zdatno povečal. Tudi sem nabavil večjo zalogo inozemskega in pristno angleškega blaga.

A. Hunc

zaloga in izdelovanje oblek. Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Spretnega žagarja

sprejme takoj **IGNACIJ TACAR**, graščina Bokalce pri Dobrovi. 982

Izurjene šivilje

se sprejmo takoj 986 (2-1)

na Rimski cesti šte. 9,

II. nadstr., vrata 18.

Išče se stanovanje

za zakonsko dvojico brez otrok ob pe-feriji mesta z dvema sobama, vrtni pritiklinami. Ponudbe na upravo „Slovenca“.

Redka prilika.

Proda se prostovoljno jednonadstropna hiša z gospodarskimi poslopji, tik okrajne ceste, v jako obljudenem kraju na Dolenjskem, v koji se nahaja že dlje časa dobro obiskana

trgovina z mešan. blagom

pripravna tudi za vsako drugo obrt, pod jako ugodnimi pogoji.

Pojasnila dobe se pri g. **Iv. Jeršetu** v Žužemberku. 985 (3-1)

HIŠA

v mestu, z gostilno, pekarijo, več stanovanji, 2 kleti, 2 prostorni skladišči ali delavnici, 2 veliki dvorišči, torej pripravna za vsako trgovino ali obrt, se ugodno proda. — Pismena vprašanja naj se stavijo pod šte. „244“ na upravo lista. 365 30

Podružnica v Spiljetu.		Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2				Podružnica v Celovcu.	
Glavnica 1 K 2,000.000. 11		priporoča		žrebanje		glavni dobiček	
„		promese na 3 % zemlj. kreditne srečke II. em. po K 5.50		5. maja		K 60.000.—	
„		„ 3 % zemlj. kreditne srečke I. em. po K 5.—		15. maja		„ 90.000.—	
„		„ 4 % ogr. hipotečne srečke po K 4.—		15. maja		„ 70.000.—	
„		„ ogr. premijske srečke cele po K 12.—, pol. po K 7.—		15. maja		„ 200.000.—	
						I Rezervni fond 200.000.	

AVSTRO-OGRSKA.

Cesarski jubilej.

Določili so že natančen spored za obisk nemškega cesarja in nemških vladarjev na Dunaju. Nemški cesar in cesarica se pripeljeta na Dunaj v četrtek, 7. majnika, ob 10. uri dopoldne z dvornim vlakom na postajo Penzing, kjer ju sprejme naš cesar, nadvojvode in oblasti. Opoldne se vrši gratulacija v Schönbrunnu, ob pol 1. uri dejeuner, popoldne slede obiski, ob 7. uri pa gala-dine, nakar se poklonijo vladarjem pevci; nato odpotujeta nemški cesar in cesarica. Nemški vladarji pridejo na Dunaj 6. majnika. Z nemškim cesarjem in cesarico prideta na Dunaj tudi princ Avgust Viljem in princesinja Viktorija Lujza, ki še nista bila na Dunaju. Naš cesar odpušča letos prej kakor lani v IŠL. Dne 21. t. mes. so poslali vladarjev jubilej učitelji gluhonemnic na Dunaju s shodom. Zborovalci so poslali vladarju udanostno brzojavko. Danes se je pričel tretji shod avstrijskih učiteljev gluhonemnic.

Kdo postane gališki namestnik.

»Viek Novi« poroča, da se imenuje kot kandidat za gališki namestništvo tudi nadvojvoda Karol Štefan, ki biva zdaj v Saybušu. »N. Fr. Pr.« piše, da bi storili veliko napako, ko bi imenovala vlada za gališkega namestnika dr. Bobrznyskega, ker Bobrznyski ni prijatelj Rusinov.

Preprečen beg Potockyjevega morilca. — Sziszynski socialni demokrat.

Morilec Sziszynski mora iti k preiskovalnemu sodniku iz svoje ječe čez dvorišče in hodnik. S hodnika so duri na prosto. Zadnje dni so se zbirali opetovano rusinski dijak na hodniku. Ko so peljali 20. t. m. Sziszynskega k preiskovalnemu sodniku, je stopilo k njemu več rusinskih akademikov, ki so hoteli napraviti zmešnjavo, v kateri naj bi morilec pobežnil. Morilca zdaj strožje stražijo. Ker je pripadal zadnji čas Sziszynski ukrajinski socialno-demokratski stranki, so preiskali uredništvo strankinega glasila »Wola«, a našli niso nič sumljivega. Naš »Rdeči Prapor« se je jezil, češ, da mi proglašamo Sziszynskega za socialnega demokrata. Uredniki »Rdečega Praporja« najbrže ne čitajo drugega lista, kakor dunajsko »Arbeiterco«, zato pa ne vedo, da so to vest objavili vsi točno urejani politički listi, kar pa slabo v barbarški slovenščini skupaj izmečkani »Rdeči Prapor« ni.

Povišanje častniških plač.

Zunanji in vojni minister nastopata glede na vprašanje o povzvišanju častniških plač složno. Če se vprašanje ne reši tako, kakor sta izjavila, izvajata konsekvence, to je, da odstopita. V kronskem svetu 30. t. m. se še ne odloči vprašanje, pač pa sredi majnika, in sicer po obisku nemških vladarjev.

Preosnova meščanskih šol.

Zadnje dni velikega tedna so imeli zastopniki avstrijskih meščanskih šol konferenco, ki se je pečala s preosnovo meščanskih šol. Sklenili so soglasno resolucijo, da je meščanska šola temelj za času primerno višjo šolsko izobrazbo moške in ženske mladine. Sedanja meščanska šola naj se razširi v štiri letnike. Obiskovalci meščanskih šol naj dobe tiste pravice, kakor obiskovalci enakih razredov v srednjih šol. Učenci do 15. leta naj imajo pravico, da se lahko uče drugi deželni ali pa kak modernji jezik tako, da ne bodo preobloženi z učenjem.

Nuncij Granito di Belmonte.

Dunajski nuncij Granito di Belmonte se poda začetkom junija v Rim, kjer ostane dva meseca. V tem času postane kardinal in se reši tudi vprašanje, kdo postane nuncij na Dunaju.

Shod ogrskih socialnih demokratov.

Na shodu ogrske socialne demokracije v Budimpešti je govoril poslanec Skaret. Izjavil je, da se nahaja ogrski proletarij v takem položaju, kakor avstrijski pred dvema letoma. Prepričan je, da se ogrska socialna demokracija ne bo ustrašila dejanj.

Ogrska vlada proti inozemcem.

Listi so poročali, da popišejo osobito ruske begunce, ki jih je več tisoč v Budimpešti, da jih izženejo 1. majnika. Budimpeštanski mestni glavar je izjavil, da ne bodo delali nobenih sitnosti takim inozemcem, ki žele bivati v Budimpešti in garantirajo, da delajo. Izgnati nameravajo le inozemce, ki so nevarni javnemu redu in ki se ne morejo preživeti iz lastne moči in brez oblastvene podpore.

Socijalne vesti.

— Dobrodela akcija na korist »Elizabetine otroške bolnice«. V pospeševanje tega dobrotvornega dela je razposlala so-

proga gospoda deželnega predsednika, gospa Karla baronica Schwarz, kot namestnica najvišje zaščitnice te bolnice. Njene c. in kr. visokosti gospe kneginje Elizabete Windischgrätzove, roj. nadvojvodinje avstrijske, mnogim dobrotnikom vabilo, ki ga tukaj razglamo: V Ljubljani, meseca aprila 1908. V najširših krogih se širi vedno bolj spoznanje, da je neodoljiva naloga našega časa socialna skrb za vse sloje prebivalstva, da je posebno nujno vzdrževati naše humanitarne naprave, jih razvijati in prilagoditi modernim potrebam. V dosego tega vrednega cilja pa moči naše države, dežel in občin ne zadostujejo vedno; prizadevanje vseh teh činiteljev mora dobiti dopolnilo v zasebni dobrotelnosti. Najbolj hvaležno, pravo zadovoljstvo nudi torej zasebne dobrotelnosti je bila in bo vedno skrb za ubožce in bolnike, predvsem pa skrb za uboge, bolne male, katerih blagor in gorje, da, usoda vsega življenja je mnogokrat popolnoma odvisna od pomoči dobrotljivih bližnikov, ki prevzamejo skrb za uboga bitja namesto onih, ki bi bili sicer poklicani v prvi vrsti za to, ki pa mnogokrat tudi pri najboljši volji niso v stanu spolnovati svojih dolžnosti. — Tudi v Ljubljani imamo v otroški bolnici, ki nosi najvišje ime naše nepozabljive cesarice in stoji sedaj pod pokroviteljstvom Najvišje vnukinje njene, napravo, ustanovljeno pretežno od zasebne dobrotelnosti, ki razvija neizmerno blago delovanje na polju oskrbovanja bolnih otrok. Če tudi se more ozirati ta eminentno humanitarna naprava že dotedaj, hvala vsestranski podpori, na lepe uspehe, vendar ne zadoščajo sredstva, kolikor jih je pri roki, da bi mogla prevzeti naloge zadostovati tudi v bodoče, kaj šele napredovati s potrebami časa. Jubilejno leto našega presvitlega, ljubljenege vladarja, neumornega dobrotelnika in zaščitnika vseh ubožcev in revežev, nudi prav lepo priložnost, obrniti se do humanega čuvstva vse javnosti s prošnjo, naj podpira našo Elizabetino otroško bolnico z dobrotnimi darovi. Tako izvrševanje dobrotvnosti se krije popolnoma z nameni našega ljubljenege cesarja, ki noče, da se praznuje njegov jubilej, kateremu v zgodovini naše domovine ni para, z gizdavimi svečanostmi, ampak z deli ljubezni do bližnjega. Razumno umeva cela država to Najvišjo željo in se pripravlja na velikansko zasnovano delovanje za oskrbovanje otrok, zastopnikov bodočega rodu, ki naj se spominjajo hvaležno letošnjega leta, stoječega v znamenju cesarskega jubileja. Poleg te velike akcije, ki naj bo v korist celi državi, pa čujemo tudi od vseh strani o dobrotvornih delih lokalnega pomena, ki se strinjajo v okvir goraj označene ideje. Torej tudi mi nočemo zaostajati in hočemo pomagati tam, kjer je pomoč na tako dobrem mestu, kot je potrebna, naši Elizabetni otroški bolnici. Zavest, da se je olajšalo z milim darom ubogim, bolnim otrokom gorje za en dan, da le za eno uro, da se je pripomoglo njihovemu ozdravljenju, je tako vzvišena, tako hvaležna, da to vabilo gotovo ne bo ostalo neuslišano. Predstojeca pristrčna prošnja naj bi torej našla vsepovsodi uslišanje in prevdarno uvaževanje. Radi udobnosti p. n. dobrotelnikov je prižen poštni ček v blagohotno uporabo. Z ozirom na dobro stvar se prosi, naj bi se izposlili doneski tudi iz vrst znancev. O svojem času se bo objavil točen zapisnik darovalcev. Namestnica najvišje zaščitnice Elizabetine otroške bolnice? Karla baronica Schwarz.

g Zavarovalnica ogrskih poljedelcev je imela v letu 1907 zavarovanih predmetov proti požaru v vrednosti 375.122.899 K, proti toči za 23.489.932 K. Na premijah v prvem oddelku je prejela 1.335.618 K 57 h, v drugem pa 549.750 K 76 h. Upravni prebitek v rednem poslovanju znaša 41.877 K 22 h. Izplača se 5 odstotkov obresti od vplačane ustanovne glavnice v znesku 677.500 K. Rezervni zaklad znaša 243.705 K 80 h. Od leta 1906 so narasla zavarovanja proti požaru za 43 milijonov kron, v oddelku proti toči za 3 milijone. Ustanovil se je pokojninski zaklad za uradnike »Zavarovalnice ogrskih poljedelcev«.

Širite, naročajte „Slovenca“!

Tri leta pismono jamstvo.
Nikdar več v življenju
se Vam ne nudi taka prilika, da bi dobili za smešno ceno

krasno, pravo Gloria srebrno remont. uro na sidro za gospode, v močnem, bogato graviranim okovu z dvojnim pokrovjem in finim preizkušnim kolesjem na deset kamnov natančno idoča;

z lepo verižico in obeskom, K 10.—; ista ura s sek. kazalcem K 9.— v meteor. tula K 7-90.

Edino razpošiljanje po povzetju pri
Uhren-Export-Gesellschaft
(prej Henrik Weiss)
Dunaj, XIV/3, Sechshauserstr. 5/10. Pred kričecimi reklamami in hvalisanimi manjvrednimi ponarejanji se svari.

Dež. lekarna pri „Mariji pomagaj“
M. Leustek
Ljubljana, Resljeva c. 1
zraven cesarja Franc Jožefovega jubil. mostu

priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K.

Nadalje zaradi svojega izbor. učinka znano

tanno-chinin tinkturo za lase, katera okrepuje lasišče in preprečuje izpadanje las. — Cena steklenic z rabilnim navodom 1 K. 210 48—13

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje izborna proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K.

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognac, Malaga, ruma itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Čisti samo
GLOBUS
čistilnim ekstraktom
Globus
Najboljše čistilo na svetu

„Grand Prix“
na svetovni razstavi St. Louis 1904.

kot vsako drugo kovinsko čistilo.

Singerjevi šivalni stroji
kupujejo naj se le v naših trgovinah, ki se poznajo po tem znaku. 693 10

Ne dajte se zapeljati po reklamah, ki ima edini namen, prodati že rabljene stroje ali take drugih tvrdk, zlorabeče ime **Singer**, kajti naših šivalnih strojev ne oddajamo prekupovalcem, marveč jih obelintvu naravnost prodajamo.

Singer Co., akc. družba za šiv. stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

IVAN PENGOV
podobar, izdelovatelj oltarjev itd.
naznanja prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je prevzel znano 2795 52—10

podobarsko delavnico
umrlega g. **And. Rovška,**
Kolodvorske ulice šte. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela pri rajnem g. Rovšku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj.

! Novost!
Zastonj in poštne prosto naročajte moj

novi veliki cenik s koledarjem

ki obsega vsakovrstna darila in druge družini vedno dobro služeče predmete.

Fr. Čuden, urar in trgovec
v Ljubljani.

Za dame! elegantne klobuke **Za otroke!**
ter vsakovrstne modele priporoča 2237

A. Vivod - Mozetič **Ljubljana**
Stari trg 21.

Modni salon trgovsko modnega blaga itd. Popravila klobukov ceno in fino. Zunanja naročila točno.

Filijalka v Kranju na Glavnem trgu.

SLIVOVKA
tropinovec
kranjski brinjevec

875 104-3

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Odlikovano v Parizu.

Predstave se vršijo
v delavnikih od 5.
do 9. ure popoldne,
ob nedeljah in praz-
nikih od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3.
do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

11 Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“.

Danes v sredo nov spored.

166

Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni.

Razglasilo.

944 3-3

V smislu § 43 prenenjenih, z razpisom c. kr. deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 1. aprila 1908, št. 6406 **potrjenih pravil „Mestne hranilnice ljubljanske“** naznanja podpisano ravnateljstvo nastopne spremembe oziroma nove določbe teh pravil:

1. Pokojninskemu zakladu za uslužbenca „Mestne hranilnice ljubljanske“ se sme z dovoljenjem politične deželne oblasti iz vsakoletnega upravnega dobička prispevati k večjemu 5% tega dobička. Pokojninski sklad, v kolikor obstoji iz takih dotacij, je del rezervnega zaklada (§ 4).

2. Hranilnica obrestuje vloge, **vložene 1. in 16. v mesecu, takoj od istega dne**, vloge, vložene v dneh 2. do vštete 15. in v dneh 17. do vštete zadnjega, pa od 16. istega, odnosno od 1. prihodnjega meseca (§ 8).

3. V slučajih sodnijskih predkazov ali zapuščinsko-oblastvenih prisojil hranilničnih ulog se izplačajo vložena glavnica in obresti le, ako se doprinese poleg hranilnične knjižice tudi sodnijski predkazni sklep odnosno prisojilna listina (§ 23, 24. nov.).

4. Hranilnica je tudi opravičena: a) da naloži rezervni zaklad do 10% njega iznosa v delnicah „Usredni banký českých sporitelů“ v Pragi za kar pa mora v vsakem posameznem slučaju prositi potrebnega odobrenja pri predstojnem političnem deželnem oblastvu; b) da dotuje poseben zaklad kot posojilnico za osebni kredit zaupa vrednim malim posestnikom in obrtnikom iz 5% vlog presegaajočih sredstev rezervnega zaklada (§ 25, 24. nov.).

5. Pri izžrebnih papirjih se posojila ne sme dati nad $\frac{3}{4}$ najmanjšega dobitka, ki se po odbitku pristojbin pokaže po črtežu za žrebanje (§ 25, 26. nov.).

Ob enem se naznanja, da se prične obrestovanje vlog po določbi § 8 pravil z dnem 1. majnika 1908.

Ravnateljstvo „Mestne hranilnice ljubljanske“.

Posojila za vse stanove

na osebni kredit ali proti vknjižbi po bančnih usancah in eskomptiranje menio posreduje strogo solidna in zanesljiva **domaća** firma proti 5—6 $\frac{1}{2}$ % obrestmi in neznatnimi posredovalnimi stroški. **Predplačila (Vorspesen) se ne zahtevajo.** Hitra in najtočnejša izvršitev zagotovljena.

Ponudbe pod šifro: „**Najcenejše posojilo**“ na upravništvu tega lista. 948 3-2

Zdravilišče Bled!

Dve novozgrajeni vili (vsaka za eno rodbino) s 5 sobami, kuhinjo, verando, balkoni, vrtom, elegantno opremljeni, se **prodasti**. — **Krasna lega, izgled na jezero in planine.** — Naslov pove upravništvu „Slovenca“. 916 3-3

C. kr. oblastveno potrjeno 1^a 32
učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobi se tudi kroj po životni meri. ●

C. in kr. dvorni založnik in papežev dvorni založnik 1000 3-2

lekarnar Piccoli, Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Salmijakove pastile, preizkušene, olajšujejo hripavost in kašelj, razkrajajo sliz.
1 škatljica stane 20 h, 11 škatljic stane 2 kroni.

Železnato vino vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, blede in slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Ena politterska stekl. 2 kroni. Poštni zavoj s 3 steklenicami K 660 franko zaboj in poština.

Tinktura za želodec je želodec krepilno, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje telesa pospešujoče sredstvo. 1 steklenica 20 vin.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

„**Antirrheumon**“ najboljše, bolečino ga-
seče sredstvo proti
irganju in podobnim revmatičnim bolečinam.
1 steklenica stane 50 h.

Rokavice

za dame, gospode in otroke. Glace suilnate, tricot in culnaste. — Moderne kravate, petlje, samovesnice, vedno novosti v največji izbiri pri

P. Magdič, Ljubljana, Prežernove ulice šte. 7.

766 4 0

Mihael Kastner, Ljubljana.

Zaloga tržaških rafinerij mineralnega olja v Trstu
priporoča svojo stalno zalogo:

olje za snaženje, olje brez leska, vaselinovo olje, olje za Dieselove stroje, olje za vretena, vulkansko olje, olje za cilindre, olje za kompresorje, mast za stroje. Bencin, zadržan in nezadržan — Petrolej, dvokronski in trokronski kakor tudi carsko olje v sodih in škatljah po **najnižjih dnevni cenah.**

Meščanska restavracija, Sv. Petra cesta 47 (prej Hafnerjeva pivnica).

Podpisani dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da bom **otvoril v soboto, dne 18. t. m.,** na novo urejeno

meščansko restavracijo

:(prej Hafnerjeva pivnica, na Sv. Petra cesti šte. 47. :)

Točilo se bode priznalo dobra pristna vina iz najboljših vinskih goric, **dolenjec** (cviček) iz **Gadove Peči** in **Drenovc**, fini **bizeljec**, **vipavski rizling**, **burgundec**, dalje izvrstna istrska vina: **refoško** in svetovnoznani **kraški teran**.

Dalje v obče priljubljeno **plzensko pivo** (prazdroj) iz meščanske pivovarne v Plznu ter priznalo dobro **puntigamsko marčno** in **bavarsko pivo**.

Izvrstna dunajska in italijanska kuhinja. Vedno sveža gorka in mrzla jedila. Poleg moderno opremljenih popolnoma prenovljenih restavracijskih prostorov je dalje slavnemu občinstvu na razpolago prostorna in prijazna

vinska klet

urejena po dunajskem vzorcu.

Postrežba točna in solidna. — Cene primerne.

Sklicuje se na svojo večletno prakso, katero sem si pridobil kot restavrater v raznih najfinejših restavracijah v Gorici in Trstu, sem si v svesti, da bodem v vsakem oziru vstregel sl. občinstvu kar najbolje.

Za obilen obisk in naklonjenost sl. občinstva se najudaneje priporoča

A. Dekleva
restavrater.

947 4-3

• Delniška družba „**ZDRUŽENIH PIVOVAREN**“ Žalec in Laško

— priporoča svoje **izborna pivo**. — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). —

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

— Pošiljstve na dom sprejema restavrater „**Narodnega Doma**“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.) —